

ת"פ 26857/09/17 - מדינת ישראל נגד אברהם אמראבי

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 26857-09-17 מדינת ישראל נ' אמראבי

לפני:

כבוד השופט דורי ספיבק

המאשימה:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד דן טוניק

הנאשם:

אברהם אמראבי

ע"י ב"כ עו"ד ערן חסיד

גזר דין

1. כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום שייחס להם עבירה של העסקת שלושה עובדים זרים בעבודות מטבח במסעדה שהפעיל בתל-אביב. זאת, במשך כארבע שנים, מיום 5.2.21 ועד ליום 8.3.16, על אף שלשלושה היה היתר עבודה בתחום החקלאות בלבד, והכל בניגוד להוראות סעיף 2(א)(1) ו-2(2) לחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991.
2. בישיבה שהתקיימה בפניי ביום 13.9.21 חזר בו הנאשם מכפירתו בכתב האישום, והודה בעובדות המפורטות בו, ועל יסוד הודאתו זו הורשע בעבירה שיוחסה לו.
3. שני הצדדים טענו לעונש באותו הדיון.

הטיעונים לעונש

4. המאשימה הדגישה את הערכים החברתיים כתוצאה מביצוע העבירה, את הפסיקה הרואה בעבירות על חוק עובדים זרים כמכת מדינה מחייבת ענישה כלכלית, ואת אמות המידה שנקבעו בחוק ובפסיקה לצורך קביעת מתחם הענישה. המאשימה עתה לקביעת מתחם ענישה בשיעור של 87,000 ₪ עד 245,000 ₪, המשקפים טווח שבין 25% לבין 70% מהקנס המירבי לעובד אחד, וזאת לאחר שהמדינה שקללה בקביעת המתחם את העובדה שמדובר בשלוש עבירות המתייחסות לשלושה עובדים, ובתוך המתחם עתה לגזירת קנס כולל על הנאשם בגובה 96,000 ₪.

במענה לשאלת בית-הדין האם לא נכון לומר שכתב האישום ייחס לנאשם עבירה אחת בלבד, כפי העולה מסעיף 6 לכתב האישום, הודה בא כוח המאשימה כי "כתב האישום לא מנוסח כדבעי" (עמ' 222 ש' 6), אך הדגיש כי בנסיבות אין

מחלוקת שמדובר בהעסקה של שלושה עובדים.

5. הנאשם פתח את טיעונו בכך שכתב האישום משקף ביצוע של עבירה אחת בלבד, שבוצעו באותו המקום ובאותו הזמן, ולא ניתן לשנותו בדיעבד, לאחר הודאתו והרשעתו. הנאשם הוסיף כי המניע לביצוע העבירה לא היה רדיפת בצע אלא אילוץ כלכלי של ממש. לבסוף, הדגיש הנאשם כי מאז האירוע סגר את המסעדה, עבר משבר כלכלי, וכיום הוא בתחום המזון, מכין כריכים ומשווק אותם שלא במסגרת ענף המסעדנות, היינו אין סיכוי להישנות של העבירות. לאחר הדיון הגיש הנאשם מסמכים התומכים בטענותיו בדבר מצבו הכלכלי הלא טוב, ובכלל זה תיקים פתוחים בהוצאה לפועל ועיקולים שהוטלו בגידרם לטובת גורמים שונים.

דיון והכרעה

6. העבירות על חוק עובדים זרים נקבעו כעבירות מנהליות, וקנסות המנהליים שהוצמדו להן הן בשיעורים משמעותיים, דבר המבט את יחסו של המחוקק לתופעה של העסקת עובדים זרים בניגוד לדין. מדובר בעבירה שביסודה עומד מניע כלכלי מובהק ולכן, על מנת שהאכיפה תהיה אפקטיבית, עליה לכלול סנקציה כספית בגובה שיהא בו כדי ליצור את ההרתעה הנדרשת ולהפוך את העבריינות בתחום לבלתי משתלמת (ראו: ע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל נ' חדוות הורים (8.2.14)).

7. ביחס לגזירת עונשם של הנאשמים, העקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומר מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג העונש המוטל עליו ומידתו. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, על בית הדין לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה ולהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך מתחם הענישה ההולם, על בית הדין לגזור את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ורשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולים שיקום או הגנה על שלום הציבור.

8. במקרה שלפניי, המדינה עתה למתחם ענישה שהוא בין 87,000 ₪ ל- 245,000 ₪, אך זאת רק מאחר שהביאה בחשבון שמדובר בשלושה עובדים. עם זאת, בנסיבות העניין, ובשים לב לכך שהמדינה עצמה הודתה שניסחה שלא כדבעי את כתב האישום, כך שעולה ממנו לכאורה שמיוחסת לנאשם עבירה אחת בלבד, הנכון לדעתי הוא לטעון כי המדינה לא היתה רשאית בנסיבות להכפיל בשלוש את מתחם הענישה, ויש לראות את המדינה כאילו טענה למתחם ענישה שהינו החל מ- 29,000 ₪ ועד 81,000 ₪. אוסיף, כי אף מתחם זה הינו גבוה למדי ביחס למתחם אותו טוענת המדינה במקרים דומים (ראה למשל הע"ז 19-06-22039 מדינת ישראל נ' יאלנז' (29.8.21), שם טענה כי ביחס למתחם של בין 15,000 ₪ ל- 22,000 ₪ בגין העסקת עוזר זר אחד ללא היתר במשך שבעה חודשים).

9. במקרה שלפניי, יש לשקול לצד החומרה שמדובר בהעסקה ממושכת יותר, וכן את העובדה שהנאשם הודה בהעסקת שלושה עובדים (אף שכאמור יוחסה לו עבירה אחת בלבד). מצד שני, הנאשם טען למצב כלכלי קשה, ואף הציג ראיות לכך, ונזכיר בקשר לכך כי על פי סעיף 40ח' לחוק העונשין, כבר בעת קביעת המתחם יש להתחשב לא רק בסוג העבירה שבוצעה, אלא גם במצבו הכלכלי של הנאשם (ע"פ 15-12-25307 שחם נ' מדינת ישראל (4.9.17), סעיף 15 לפסק הדין). נוכח כל האמור, סבור אני כי בנסיבות העניין יש לקבוע מתחם גבוה במידת מה מזה לו עתרה המדינה בעניין יאלנז', אך נמוך משמעותית מזה לא עתרה המדינה במקרה שלפניי, ואני מעמיד את מתחם הענישה הראוי בנסיבות על בין 18,000 ₪ ל- 30,000 ₪.

10. ביחס לעונש הספציפי שראוי להשית על הנאשם בתוך המתחם, סבור אני שיש להביא בחשבון את המצב

הכלכלי המורכב שנכפה על הנאשם - כמו על שאר העוסקים בסקטור ההסעדה - עקב התפרצות מגיפת הקורונה, ועל כן בנסיבות העניין החלטתי להשית על הנאשם עונש קנס בסך 20,000 ₪, הקרוב יותר לתחתית מתחם הענישה הראוי שאותו קבעתי.

בנוסף, ראיתי להיעתר לבקשת המאשימה ולחייב את הנאשם לחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה דומה למשך התקופה המקסימלית שנתבקשה - 3 שנים, שאם לא כן יחויב בקנס בסך 116,800 ₪. כידוע, הקנס הוא רק רכיב עונשי אחר המצטרף לרכיב עונשי אחר והוא הטלת התחייבות על הנאשם להימנע מביצוע עבירה. התחייבות זו מהווה כשלעצמה עונש של קנס מותנה, הגם שמדובר בעונש הקל שבעונשים הקבועים בחוק העונשין (ראו: דנ"פ 8062/12 מדינת ישראל, המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונסים (2.4.15), פסקה 12 לחוות דעתו של כב' הנשיא אשר גרוניס)).

לסיכום

11. על הנאשם מושת בזה קנס בגובה 20,000 ₪, שאותו עליו לשלם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל אחד. מועד תשלומו של התשלום הראשון - 1.11.21. לא ייפרע אחד מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הקנס הבלתי נפרעת לפירעון מיד.

בנוסף, עד ליום 1.11.21 על הנאשם לחתום על התחייבות שלא לעבור עבירה עבירה על חוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 למשך שלוש שנים מהיום, שאם לא כן יחויב בקנס בסך 116,800 ₪.

המזכירות תשלח בדואר למשרדי באי כוח הצדדים את גזר הדין, את שוברי התשלום, ואת ההתחייבות לחתימה.

ניתן היום, כ"ה תשרי תשפ"ב, 01 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.